P9_TA(2022)0114

Pasākumu īstenošana pilsoniskuma izglītības jomā

Eiropas Parlamenta 2022. gada 6. aprīļa rezolūcija par pasākumu īstenošanu pilsoniskuma izglītības jomā (2021/2008(INI))

(2022/C 434/06)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu un 10. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 9. un 165. pantu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus, jo īpaši 4. mērķi (kvalitatīva izglītība) un 4.7. apakšmērķi,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0152),

— ņemot vērā 2015. gada 9. septembra rezolūciju par iespēju radīšanu meitenēm Eiropas Savienībā ar izglītības palīdzību [1],

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 12. novembra paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: LGTBIQ līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam" (COM(2020)0698),

— ņemot vērā 2021. gada 25. marta rezolūciju par digitālās izglītības politikas veidošanu [2],

— ņemot vērā Eiropas Padomes Pamatprincipu kopumu demokrātiskai kultūrai,

— ņemot vērā Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumus par demokrātijas izpratnes un demokrātiskās iesaistes veicināšanu Eiropas jauniešu vidū [3],

— ņemot vērā Eiropas Padomes Hartu par izglītību demokrātiska pilsoniskuma un cilvēktiesību jomā,

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 4. marta paziņojumu "Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plāns" (COM(2021)0102),

— ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko 2017. gada 17. novembrī proklamēja un parakstīja Eiropas Savienības Padome, Eiropas Parlaments un Komisija,

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada 14. novembra paziņojumu "Eiropas identitātes stiprināšana ar izglītību un kultūru — Eiropas Komisijas ieguldījums vadītāju 2017. gada 17. novembra sanāksmē Gēteborgā" (COM(2017)0673 final),

— ņemot vērā Komisijas 2016. gada 14. jūnija paziņojumu "Atbalsts tādas radikalizācijas novēršanai, kas ved uz vardarbīgu ekstrēmismu" (COM(2016)0379),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 1. jūlija paziņojumu "Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai" (COM(2020)0274),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu "Digitālās izglītības rīcības plāns 2021.–2027. gadam. Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam" (COM(2020)0624),

---

[1] OV C 316, 22.9.2017., 182. lpp.
[2] OV C 494, 8.12.2021., 2. lpp.
[3] OV C 415, 1.12.2020., 16. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 6. aprīlis

— ņemot vērā stratēģisko satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (*ET 2020*), jo īpaši tā mērķi veicināt vienlīdzību, sociālo kohēziju un aktīvu pilsoniskumu,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 30. septembra paziņojumu par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam (COM(2020)0625),

— ņemot vērā Padomes 2018. gada 22. maija Ieteikumu par pamatkompetencēm mūžizglītībā ([4]),

— ņemot vērā Padomes 2018. gada 22. maija Ieteikumu par to, lai veicinātu kopīgas vērtības, iekļaujošu izglītību un Eiropas dimensiju mācīšanā ([5]),

— ņemot vērā Padomes 2021. gada 19. februāra rezolūciju par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) ([6]),

— ņemot vērā Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju 2021. gada 17. maija secinājumus par daudzlīmeņu pārvaldības stiprināšanu saistībā ar jauniešu līdzdalības lēmumu pieņemšanas procesos veicināšanu ([7]),

— ņemot vērā 2015. gada 17. martā Parīzē, Francijā, parakstīto Deklarāciju par pilsoniskuma un kopējo vērtību — brīvības, iecietības un nediskriminācijas — veicināšanu ar izglītības palīdzību (2015. gada Parīzes deklarācija),

— ņemot vērā konferences par Eiropas nākotni Eiropas pilsoņu pirmā paneļa "Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība / Izglītība, kultūra, jaunatne un sports/ Digitālā pārveide" ziņojumu,

— ņemot vērā 2021. gada Eiropas Jaunatnes dienu ziņojumu "Jauniešu ideju ziņojums konferencei par Eiropas nākotni",

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada 7. novembra *Eurydice* ziņojumu "Pilsoniskā izglītība Eiropas skolās, 2017",

— ņemot vērā Eiropas Federālistu apvienības (*UEF*) rezolūciju par sistemātisku pieeju Eiropas pilsoniskuma izglītībai, kas pieņemta 2021. gada 4. jūlijā *UEF* XXVII Eiropas kongresā Valensijā,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta 2021. gada maija brīfingu par Eiropas izglītības telpu un izglītības un stratēģisko satvaru "Izglītība un apmācība 2030",

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. oktobra *Eurydice* ziņojumu "Vienlīdzība skolu izglītībā Eiropā: struktūras, politika un skolēnu sniegums",

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 15. decembra ziņojumu "2020. gada ziņojums par ES pilsonību: pilsoņu līdzdalības veicināšana un viņu tiesību aizsardzība" (COM(2020)0730),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 3. decembra Eiropas Demokrātijas rīcības plānu,

— ņemot vērā 2019. gada foruma "Nākotnes mācīšanās" secinājumu un diskusiju kopsavilkumu, ko 2019. gada 7. decembrī publicēja Komisijas Eiropas Izglītības un apmācības ekspertu grupa,

---

([4]) OV C 189, 4.6.2018., 1. lpp.
([5]) OV C 195, 7.6.2018., 1. lpp.
([6]) OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.
([7]) OV C 241, 21.6.2021., 3. lpp.

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada jūnija ziņojumu "Eiropas Savienības pilsonība un demokrātija",

— ņemot vērā Žana Monē tīkla 2017. gada pamatnostādnes pedagogu izglītotājiem par bērnu identitāti un pilsonību Eiropā,

— ņemot vērā Komisijas 2015. gada 18. marta ziņojumu "Pilsoniskuma un kopējo vērtību — brīvības, iecietības un nediskriminācijas — veicināšana ar izglītības palīdzību. Pārskats par norisēm izglītības politikas jomā Eiropā pēc Parīzes deklarācijas pieņemšanas 2015. gada 17. martā",

— ņemot vērā 2018. un 2020. gada izglītības un apmācības pārskatu,

— ņemot vērā Eiropas Izglītības un apmācības ekspertu grupas sagatavoto dokumentu par iekļautību un pilsoniskumu,

— ņemot vērā 2016. gada 12. aprīļa rezolūciju par mācīšanos par ES skolā ([8]),

— ņemot vērā 2016. gada 19. janvāra rezolūciju par kultūru dialoga, kultūras daudzveidības un izglītības lomu ES pamatvērtību veicināšanā ([9]),

— ņemot vērā 2021. gada 11. novembra rezolūciju par Eiropas Izglītības telpu: kopīga holistiska pieeja ([10]),

— ņemot vērā 2017. gada 12. decembra rezolūciju par 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību: pilsoņu tiesību stiprināšana demokrātisku pārmaiņu Savienībā ([11]),

— ņemot vērā 2021. gada 7. jūlija rezolūciju par pilsoņdialogiem un pilsoņu līdzdalību ES lēmumu pieņemšanas procesā ([12]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu, kā arī Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmuma par procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanas atļaujas piešķiršanai 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. pielikumu,

— ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu (A9-0060/2022),

A. tā kā izglītība ir pamattiesības un sabiedriskais labums, kam jābūt bez maksas vienādi pieejamam visiem; tā kā sociālo tiesību pīlārs nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību un apmācību visas dzīves garumā, lai pilnībā un jēgpilni piedalītos sabiedrības dzīvē; tā kā izglītība un mācīšanās nebūtu jāuzskata tikai par instrumentu, kas kalpo darba tirgum;

B. tā kā jaunas sistēmiskas pārmaiņas, kam ir lokāla, reģionāla un globāla ietekme, piemēram, klimata pārmaiņas, digitālā pāreja, sociālās un teritoriālās atšķirības vai pati pārvalstiskā politiskā integrācija, prasa attiecīgi pielāgot izglītības sistēmas, tostarp pilsonisko izglītību; tā kā zaļā pārkārtošanās un zaļais kurss prasa paplašināt pilsoniskuma izglītību, lai iekļautu tajā nepieciešamību rīkoties atbildīgi ne tikai attiecīgajā kopienā vai sabiedrībā, bet arī attiecībā uz visu planētu; tā kā digitālā pāreja un digitalizācijas programma ne vien paver jaunas iespējas aktīvam pilsoniskumam un demokrātiskai līdzdalībai tiešsaistē, bet arī ietver riskus un draudus, kas saistīti ar maldinošu informāciju un dezinformāciju; tā kā aktīvam digitālajam pilsoniskumam būtu jāņem vērā un jānovērš digitālā plaisa paaudžu starpā; tā kā vietējo, valstu līmeņa un Eiropas mediju iesaistīšana Eiropas kultūras un vēstures popularizēšanā ir svarīga publisko debašu un pilsoniskās līdzdalības daļa;

([8]) OV C 58, 15.2.2018., 57. lpp.
([9]) OV C 11, 12.1.2018., 16. lpp.
([10]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0452.
([11]) OV C 369, 11.10.2018., 11. lpp.
([12]) OV C 99, 1.3.2022., 96. lpp.

C. tā kā pilsoniskuma izglītība jāsaprot kā daudzlīmeņu izglītība, kas ietver vietējo, reģionālo, valsts, Eiropas un globālo pilsoniskuma dimensiju; tā kā, ņemot vērā pašreizējo globalizācijas un Eiropas integrācijas procesu, jaunajai eiropiešu paaudzei vajadzēs arvien vairāk iesaistīties politiskajā dzīvē dažādos līmeņos, lai spētu dzīvot un strādāt starptautiskā mērogā, kā arī orientēties atšķirībās, kas skars to ikdienas dzīvi; tā kā darba tirgū un sociālajā dzīvē aizvien lielāku lomu spēlē kritiskā domāšana, savstarpējo attiecību veidošanas prasmes un pilsoniskās prasmes; tā kā sabiedrības kļūst daudzveidīgākas, tās ievēro kultūru un izcelsmes daudzveidību un noraida jebkāda veida diskrimināciju pret sievietēm, LGBTIQ personām vai minoritātēm, kas Eiropā kļūst arvien nozīmīgāk;

D. tā kā pilsoniskuma izglītība gūst labumu no starpnozaru pieejas un savstarpējās sadarbības starp formālo, neformālo un ikdienējo izglītību; tā kā pilsoniskuma izglītība ļauj pedagogiem un izglītojamajiem atklāt vērtības, attieksmi, prasmes un zināšanas un cita starpā ar līdzdalības pedagoģijas palīdzību izprast pasauli kopā;

E. tā kā dalībvalstīs novērotās sociālpolitiskās pārmaiņas, sākot no sociālās polarizācijas un zemās uzticības iestādēm līdz demokrātisko standartu pazemināšanai, tiesiskuma graušanai, izslēdzošam nacionālismam un eiroskepticisma izmantošanai politiskiem mērķiem, kā arī ekstrēmistu kustību, rasisma un ksenofobijas atdzimšana visās to izpausmēs, autoritārisms, viltus ziņas un dezinformācija var radīt nopietnus draudus Eiropas demokrātijai un destabilizēt pašu ES; tā kā pilsoniskuma izglītības stiprināšanai formālajā, neformālajā un ikdienējā izglītībā un mūžizglītībā varētu būt svarīga nozīme, lai pretotos šīm tendencēm un veicinātu atvērtāku politisko diskursu un iedzīvotāju iesaistīšanos politiskajos un likumdošanas procesos valstu un Eiropas līmenī;

F. tā kā politiskais atbalsts Eiropas Savienībai izpaužas sajūtu līmenī, attieksmē un vērtībās, nevis kā konkrēta ietekme uz ikdienas dzīvi; tā kā iedzīvotājiem, sevišķi jauniešiem, Savienības demokrātijas process un līdzdalības mehānismi nav tuvi un saprotami; tā kā atjaunots Eiropas impulss pilsoniskajai izglītībai var būt veids, kā mudināt jauniešus piedalīties vēlēšanās, ierobežojot ekstrēmistu un populistisko diskursu pievilcību un tādējādi stiprinot arī sociālo kohēziju;

G. tā kā dinamiska Eiropas pilsoniskuma veidošanos kavē zināšanu un emocionālās saiknes trūkums, kā arī tādu mehānismu trūkums, kas iedzīvotājiem sniedz līdzdalības un dialoga iespējas; tā kā Eiropas identitāte papildina daudzveidīgo, personai potenciāli piemītošo vietējo, nacionālo, ģeogrāfisko, kultūras vai citu identitāti; tā kā nepietiekamas zināšanas vai nezināšana par ES un vāja izpratne par tās darbību un pievienoto vērtību var veicināt priekšstatu par demokrātijas trūkumu, kā arī novest pie neuzticēšanās, pilsoņu neiesaistīšanās un eiroskepticisma dalībvalstīs;

H. tā kā 2016. gada 12. aprīļa rezolūcijā par mācīšanos par ES skolā pausts aicinājums Komisijai nodrošināt kopēju sistēmu un sagatavot vadlīnijas ar konkrētiem piemēriem attiecībā uz mācīšanos par ES, lai sekmētu objektīvu un analītisku domāšanu par ieguvumiem no Eiropas Savienības;

I. tā kā 2021. gada 11. novembra rezolūcijā par Eiropas izglītības telpu ir izteikts aicinājums EEZ nodrošināt lielāku izglītojamo, izglītotāju un zināšanu plūsmu, veicinot Eiropas piederības un pilsonisko apziņu, garantējot tiesības un vērtības, nodrošinot taisnīgas un vienlīdzīgas iespējas un uzlabojot sociālo kohēziju;

J. tā kā Komisija nav uzņēmusies nekādas būtiskas un sistēmiskas iniciatīvas šajā stratēģiskajā jomā, tā kā pašreizējām ES programmām, piemēram, *Erasmus +* vai Eiropas Solidaritātes korpusam, joprojām ir ievērojams neizmantots potenciāls uzlabot pilsoniskuma izglītības īstenošanu, izvēloties stratēģiskāku pieeju programmu formālās, neformālās un ikdienējās mācīšanās elementiem un labāk koordinējot resursus; tā kā Komisijai un dalībvalstīm būtu jādara vairāk, lai uzlabotu un palielinātu informācijas plūsmu par Eiropas Savienību un konkrētām tiesībām un pienākumiem;

K. tā kā vairākas dalībvalstis ir izstrādājušas savas brīvprātīgā darba sistēmas; tā kā šo sistēmu izveide un attīstība ir svarīga, lai veicinātu praktisku pilsonisko izglītību, stiprinātu sociālo kohēziju, ļautu mobilizēties vispārējas nozīmes mērķiem, jo īpaši tiem cilvēkiem, kuriem ir mazāk iespēju, un veicinātu dalībnieku personīgo un profesionālo izaugsmi; tā kā lielāka Eiropas pilsoniskā mobilitāte var palīdzēt palielināt jauniešu piederības sajūtu Eiropas kopienai, pastiprinot pilsoņu Eiropas veidošanos; tā kā valstu brīvprātīgā darba shēmas var kļūt par dabisku virzītāju uz Eiropas mobilitāti jauniešiem, jo īpaši tiem, kuriem ir mazāk iespēju;

L. tā kā Eiropas Solidaritātes korpuss, kas tika izveidots 2018. gadā kā 1996. gadā izveidotā Eiropas Brīvprātīgo dienesta pēctecis, ir vispārējā Eiropas mobilitātes programma brīvprātīgajam darbam, bet 2021.–2027. gada periodā tam ir ierobežots budžets; tā kā būtu jāattīsta lielāka sinerģija un sadarbība starp Eiropas Solidaritātes korpusu un valstu brīvprātīgā darba sistēmām, kā arī starp esošajām valstu brīvprātīgā darba sistēmām, izmantojot Eiropas Solidaritātes korpusu;

Pilsoniskuma izglītības stāvoklis ES

1. pauž nožēlu par to, ka nav vienotas pilsoniskuma izglītības definīcijas; uzskata, ka pilsoniskuma izglītības priekšmeta mācīšana aptver zināšanas, prasmes, metodes, rīkus, kompetences, attieksmi un vērtības, kā arī rūpību un ir svarīga solidaritātes un vienotas piederības sajūtas veidošanai;

2. uzskata, ka ar pilsoniskuma izglītību jānodrošina izglītības un apmācības līmenim atbilstoša vismaz minimāla teorētiskā izpratne par politiskajiem, juridiskajiem, sociālajiem, ekonomiskajiem un vides jēdzieniem un struktūrām, tostarp tiem, kas attiecas uz Eiropas līmeni, kā arī par norisēm pasaulē, papildus sniedzot praktisku pieredzi; norāda, cik svarīga ir kritiskā domāšana un medijprasme, kas ir pilsoniskās izglītības neatņemama sastāvdaļa; uzstāj, ka ir nepieciešamas pedagoģiskas pārmaiņas un ir jāpieņem teorētiska un praktiska pieeja pilsoniskuma izglītībai Savienībā; ierosina izmantot definīcijas pilsoniskuma izglītības jomā, kas sniegtas Eiropas Padomes Hartā par izglītību demokrātiska pilsoniskuma un cilvēktiesību jomā un Eiropas Padomes Pamatprincipu kopumā demokrātiskai kultūrai;

3. pauž bažas par ierobežoto uzsvaru uz Eiropas un pasaules pilsoniskuma jautājuma aspektu valstu mācību programmās; ar bažām ņem vērā, ka tikai puse ES skolēnu norāda, ka viņiem skolā ir iespēja mācīties par Eiropu; uzsver, ka skolēnu atbalsts sadarbībai starp Eiropas valstīm pozitīvi korelē ar augstāku pilsoniskuma zināšanu līmeni; pauž nožēlu par arvien pieaugošo saspīlējumu starp valstu un Eiropas līmeni atsevišķu dalībvalstu mācību programmās; pauž bažas par pilsoniskās izglītības pārmērīgo politizāciju un tās sekām, piemēram, par atkārtotām un radikālām mācību programmu izmaiņām, un atkārtoti uzsver, ka pilsonības izglītības nodrošināšanā ir vajadzīga ilgtermiņa stabilitāte un saskaņotība;

4. uzsver, ka sociālpolitisko un globālo pārmaiņu dēļ būs būtiski jāpalielina pašreizējais pilsoniskuma izglītības līmenis, kvalitāte un pieejamība; pauž bažas par to, ka skolēnu skaits puišu vidū ir ievērojami zemāks par skolēnu skaitu meiteņu ([13]); pauž bažas par vidējo zināšanu par pilsoniskumu atšķirībām gan dalībvalstu starpā, gan arī dalībvalstīs; norāda, ka, iesaistoties pilsoniskuma izglītības programmās, lauku, nomaļos un sociāli nelabvēlīgos apvidos dzīvojošie skolēni saskaras ar papildu šķēršļiem; apliecina, ka ikvienam izglītojamajam ir jābūt piekļuvei kvalitatīvai pilsoniskuma izglītībai, kas cita starpā koncentrējas uz viņu īpašajām vajadzībām finansējuma un infrastruktūras ziņā, kas ir būtiski svarīgi sekmīgai Eiropas izglītības telpas izveidei;

5. norāda, ka, lai gan daži pilsoniskuma izglītības aspekti ir iekļauti lielākās daļas valstu mācību programmās, dalībvalstu starpā pastāv būtiskas atšķirības attiecībā uz izglītības līmeni, kurā māca par pilsoniskumu, kopējo šim priekšmetam paredzēto stundu skaitu, tā saturu un metodiku; norāda, ka tikai dažās dalībvalstīs izmanto strukturētus novērtējumus, mērķus, pedagoģiskos virzienus vai īpašu apmācību pedagogiem; norāda, ka pat tad, ja šie elementi ir, vērojamas atšķirības starp valstu programmām un to efektīvu pasniegšanu skolās;

([13]) Schulz, W. et al., *Becoming Citizens in a Changing World, IEA International Civic and Citizenship Education Study 2016 International Report*, Springer, Cham, 2016.

6. atgādina, ka mācīšanas kvalitātei ir visbūtiskākā ietekme uz efektīvu mācīšanos un ka tāpēc pilsoniskuma izglītības jomā prioritātei jābūt visu pedagogu un mācībspēku neatkarīgi no pasniedzamā priekšmeta sākotnējai izglītībai un tālākizglītībai, sevišķi attiecībā uz pilsoniskuma izglītības Eiropas un globālo dimensiju;

7. uzsver, ka stabila pētījuma trūkums par to, kā efektīvi mācīt un novērtēt pilsoniskuma izglītību, un šim mērķim atbilstošu pedagoģisku instrumentu trūkums kavē pilsoniskuma izglītības efektīvu mācīšanu; norāda, ka daži empīriski pierādījumi apliecina, ka "visas skolas" vai "visas kopienas" pieeja pozitīvi ietekmē pilsoniskās prasmes un attieksmi; uzskata, ka, domājot par pilsoniskuma izglītību, būtu jāapsver līdzdalības pedagoģija, lai izglītojamie varētu gūt pieredzi par pilsoniskumu visās tās dimensijās un par savu lomu Eiropas Savienībā, dalībvalstīs, indivīda līmenī un sabiedrībā kopumā;

8. pauž nožēlu par to, ka sākotnējās arodmācībās, kā arī pieaugušo izglītībā netiek pievērsta pietiekama vērība pilsoniskuma izglītībai; aicina visos izglītības līmeņos iekļaut pilsoniskuma izglītību, kas būtu pielāgota izglītojamo konkrētajām īpatnībām un vajadzībām; pauž nožēlu par to, ka netiek pievērsta uzmanība starppaaudžu mācību konteksta vērtībai, kas veicina paaudžu dialogu;

9. uzskata, ka nekad nav par agru mācīties par pilsoniskumu reģionālā, valsts, Eiropas un globālā līmenī; norāda, ka agrīnai pirmsskolas izglītībai ir būtiska nozīme kritiski svarīgo sociālo un emocionālo prasmju attīstīšanā, un tā veicina labklājību, dialogu, savstarpēju cieņu, sapratni un kopējas vērtības;

10. atgādina par neformālās un ikdienējās mācīšanās, tostarp brīvprātīgā darba, mentorēšanas, debatēšanas un sporta, būtisko pedagoģisko nozīmi sociālo un pilsonisko prasmju, kompetenču un uzvedības attīstībā, kā arī atbildīgu un aktīvu pilsoņu veidošanā;

ES politika pilsoniskuma izglītības jomā

11. pauž nožēlu par to, ka Eiropas līmeņa politiskā vienprātība par nepieciešamību uzlabot pilsoniskuma izglītību un izglītošanu par Eiropas kopējām vērtībām nav transformējusies konkrētos uzdevumos, mērķos, atskaites punktos, darbībās un kritērijos, un secina, ka pilsoniskuma izglītības politika cieš no nepietiekamas īstenošanas;

12. konstatē, ka ES programmas sniedz vien nelielu devumu konkrētu pilsoniskuma izglītības dimensiju attīstībā, galvenokārt tāpēc, ka trūkst skaidra tiešā atbalsta, ir ierobežoti resursi un nevienlīdzīgs ģeogrāfiskais tvērums; pauž nožēlu, ka līdz šim ES finansētajiem projektiem šajā jomā nav bijusi plaša ilgtermiņa ietekme;

13. uzskata, ka ES līmenī trūkst politikas saskaņotības pilsoniskuma izglītības jomā un ka pašlaik nav politikas instrumenta, kas strukturētā veidā apvienotu visas attiecīgās struktūras un iestādes;

14. secina, ka ES programmas, piemēram, citu starpā *"Erasmus+"*, "Apvārsnis Eiropa", Eiropas Solidaritātes korpuss, "Tiesības un vērtības" vai "Radošā Eiropa", ir sniegušas (lielākoties netiešu) ieguldījumu pilsoniskuma izglītības aktīvā nodrošināšanā; tomēr norāda, ka šīs programmas nav spējušas radīt sistemātisku un ilgstošu ietekmi;

15. apliecina, ka, pamatojoties uz LES 9., 10., 165. un 166. pantu un ES Pamattiesību hartu, ES ir galvenā atbildība veicināt ES pilsoniskuma izglītību, jo tas ir veids, kā tās pilsoņiem nodrošināt padziļinātas zināšanas par Eiropas projektu kā demokrātisku valstu savienību, tādējādi garantējot saviem pilsoņiem tiesības pilnvērtīgi piedalīties politiskajā dzīvē un lēmumu pieņemšanā ES līmenī;

16. uzsver vēlmi veicināt Eiropas kopīgo identitāti, īstenojot kopēju akadēmisko programmu, un cieši integrēt Eiropas dimensiju izglītībā, kā uz to Eiropas nākotnes konferencē norāda pilsoņi, kā arī uzsver Eiropas jauniešu prasību iekļaut mācību programmās zināšanas par Eiropas sniegtajām iespējām un priekšrocībām;

17. norāda, ka dažas dalībvalstis atzīst ES politikas attīstības pozitīvo ietekmi uz pārmaiņu veicināšanu pilsoniskuma izglītības jomā;

18. pauž bažas par to, ka Komisija neveic efektīvus pasākumus, lai sekmētu 2018. gada mūžizglītības satvara galveno kompetenci "Pilsoniskuma kompetence", savukārt citas pamatprasmes ir atspoguļotas ET 2020 kritērijos vai tās atbalsta īpašas kompetences sistēmas, lai atvieglotu mācīšanu un zināšanu apguvi valsts līmenī;

19. vērš uzmanību uz 2021. gada Eiropas pilsoņa balvas piešķiršanu studentu debašu iniciatīvām; uzskata, ka, ņemot vērā pieaugošo polarizāciju, demokrātiskas debates ir svarīgākas nekā jebkad agrāk; uzskata, ka debatēšanas prasmju un kompetenču veicināšana ir neatņemama pilsoniskuma izglītības sastāvdaļa;

20. norāda, ka pilsoniskuma izglītība ir svarīga, lai vairotu informētību par klimata pārmaiņām un lai līdz 2030. gadam sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus; uzsver, ka pilsoniskuma izglītība un izglītība ilgtspējībai ir savstarpēji saistītas un ka ir svarīgi koordinēt centienus, kas tiek veikti, lai abas jomas integrētu politikas jomās, mācību programmās, pedagoģiskajos paņēmienos un metodikā, kas izriet no formālās, neformālās un ikdienējās mācīšanās un izglītības;

Ieteikumi atjaunotai Eiropas pilsoniskuma izglītībai

21. mudina dalībvalstis atbalstīt, pārskatīt un atjaunināt to izglītības sistēmas un visu veidu mācību programmu saturu, kas saistīts ar ES, visos izglītības un mācīšanās līmeņos, tostarp profesionālajā izglītībā un apmācībā, lai stiprinātu ES aspektu, vienlaikus apņēmīgi mudinot reģionus un vietējās iestādes rīkoties tāpat, īpaši, ja tās ir tieši atbildīgas par izglītības sistēmām;

22. šajā nolūkā uzsver, ka ir svarīgi, lai Eiropas pilsoniskuma izglītībā tiktu ņemta vērā valodu daudzveidība, pienācīgi ņemot vērā minoritāšu valodas, reģionālās valodas un apdraudētās valodas;

23. atkārtoti aicina dalībvalstis un izglītības kopienu iesaistīt visus iedzīvotājus, tostarp imigrantu izcelsmes cilvēkus, migrantus, bēgļus un reliģisko kopienu pārstāvjus divvirzienu, cieņpilnos un iespējas paverošos pilsoniskuma veidošanas procesos, nodrošinot viņu līdzdalību pilsoniskajā un kultūras dzīvē; uzskata, ka būtisks globālā pilsoniskuma aspekts ir labāka pilsoņu izpratne par migrantu ceļojumu vēsturiskajiem un personīgajiem cēloņiem, tostarp par koloniālo pagātni, kā arī par kopīgo kultūras pagātni;

24. aicina dalībvalstis uzlabot un paplašināt pedagogu, izglītotāju, ģimeņu un plašākas izglītības kopienas sākotnējās un pastāvīgās profesionālās un mūžizglītības attīstības iespējas, lai sniegtu tiem pienācīgu atbalstu un resursus tādas pilsoniskuma izglītības mācīšanai, kas izstrādāta ciešā sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām ES un valstu līmenī;

25. šajā sakarā mudina Komisiju izstrādāt kopēju pilsoniskuma izglītības kompetenču satvaru skolotājiem un studentiem attiecībā uz pamatkompetenci "pilsonība", tostarp pedagogu daudzvalodu un starpkultūru kompetencēm, un ņemt vērā vietējo, reģionālo, valsts, Eiropas un globālo jomu līdzīgi kā Eiropas digitālās kompetences satvarā, Eiropas uzņēmējdarbības kompetenču satvarā, Eiropas satvarā personiskai, sociālai un mācīšanās pamatprasmju apguvei un nesen izveidotajā Eiropas ilgtspējas kompetenču satvarā, veidojot saikni starp visiem šiem satvariem;

26. uzsver, ka ir jāpopularizē un jāveicina izglītotāju mobilitātes iespējas, mācīšanās ar līdzbiedriem un paraugprakses apmaiņa savā starpā; uzskata, ka *Erasmus+* programmas 2021.–2027. gadam elastīgākās un hibrīdās mobilitātes iezīmes ir iespēja uzlabot pedagogu un topošo pedagogu mobilitātes iespējas; mudina Komisiju, izmantojot digitālos līdzekļus, bet neaizstājot fizisko mobilitāti un personu apmaiņu, veicināt skolotāju īstermiņa mobilitāti un izveidot ilgtermiņa mobilitātes partnerības;

27. aicina dalībvalstis un Komisiju sekmēt un atvieglot pedagogiem, citiem izglītības darbiniekiem, jauniešu vadītājiem un instruktoriem kvalitatīvu apmācību, kas notiek darba laikā, par ES tematiem, ietverot moduļus ārvalstīs, kas ļauj viņiem daļu no savas apmācības pavadīt citā dalībvalstī, un nodrošinot, ka tiek atzīta viņu kompetence mācīt par ES;

28. aicina izveidot un popularizēt "Eiropas skolotāja" titula piešķiršanu; atkārtoti aicina popularizēt un izveidot *Erasmus+* pedagogu akadēmiju, lai veicinātu Eiropas dimensiju izglītībā; aicina Komisiju aicināt iesniegt priekšlikumus Erasmus + pedagogu akadēmiju, kas būtu veltīta pilsoniskuma izglītībai un paredzēta visiem pedagogiem, mācībspēkiem un studentiem gan formālajā, gan neformālajā izglītībā, tostarp PIA jomā;

29. aicina Komisiju un dalībvalstis stiprināt sinerģiju, lai palielinātu pilsoniskās izglītības sistēmisko ietekmi, un kopīgi strādāt pie skolotāju sākotnējās apmācības moduļa izstrādes, lai iepazīstinātu skolotājus ar Eiropas izglītības sistēmām, labāko pedagoģisko praksi, ES apmaiņas platformām, instrumentiem un partnerībām, kas atspoguļo Eiropas vērtības un veicina Eiropas pilsoniskuma izglītības kultūras veidošanos, vienlaikus atzīstot Eiropā pastāvošās atšķirības; uzsver, ka šāda veida apmācības modulis ir jāiekļauj skolotāju akadēmiju programmā;

30. aicina atzīt un apstiprināt pilsoniskuma kompetences, kas iegūtas neformālas un ikdienējās mācīšanās ietvaros, tostarp darbā ar jaunatni, brīvprātīgajā darbā, kā arī stiprināt saikni starp formālo, neformālo un ikdienējo mācīšanos pilsoniskuma izglītības jomā;

31. uzskata, ka stratēģiskajā sistēmā sadarbībai pēc 2020. gada būtu jāpievērš uzmanība tādu izglītības programmu un valsts novērtējumu izstrādei pilsoniskuma izglītības jomā, kuros būtu integrēti visi šīs jomas attiecīgie aspekti atbilstoši Eiropas Padomes Pamatprincipu kopumam demokrātiskai kultūrai un Eiropas pamatprincipu kopumam galvenajām mūžizglītības kompetencēm, jo īpaši attiecībā uz sociālajām un pilsoniskajām kompetencēm, ņemot vērā arī neformālo un ikdienējo mācīšanos, tās koordinēšanu un veicināšanu;

32. aicina izveidot jaunu darba grupu, kas galveno uzmanību pievērstu pilsoniskuma izglītībai, lai tādējādi turpinātu darbu, ko veikusi ET 2020 darba grupa kopēju vērtību un iekļaujošas izglītības veicināšanai, kas tika izveidota pēc 2015. gada Parīzes deklarācijas;

33. aicina stratēģiskajā sistēmā Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā attiecībā uz Eiropas telpu un pēc 2021.–2030. gada izstrādāt taustāmus un izmērāmus mērķus un kritērijus, ko piemērot pilsoniskuma izglītībai, tostarp Eiropas pilsoniskuma izglītībai; norāda, ka šie mērķi būtu jāpārvērš 2025. gada mērķrādītājos, nosakot īpašus mērķus nelabvēlīgā situācijā esošiem izglītojamajiem, un jāiekļauj īpašā Eiropas pilsoniskuma izglītības rīcības plānā, ņemot vērā mūžizglītības perspektīvu, kas sākas jau no agras bērnības;

34. uzsver, ka ir vajadzīga strukturētāka pieeja, lai apzinātu un izplatītu ES programmu ietvaros īstenoto pilsoniskuma izglītības projektu rezultātus, jo īpaši tādu programmu ietvaros kā "Erasmus+", "Apvārsnis Eiropa", "Eiropa pilsoņiem" un "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības", kā arī programmas "Radošā Eiropa" un Eiropas Solidaritātes korpuss ar to pēctečiem, lai pilnveidotu rezultātus visā Savienībā, šajā procesā iesaistot Eiropas Parlamentu; šajā sakarā uzskata, ka ES līmenī ir jāizveido pastāvīgs pārskatīšanas un analīzes mehānisms, lai identificētu labu praksi, ko var plaši izplatīt un pilnveidot ar mērķi veicināt sistēmiskas un ilgstošas pārmaiņas politikā;

35. uzsver nepieciešamību izlēmīgi virzīt uz priekšu pētījumus par to, kā vislabāk mācīt un novērtēt pilsoniskuma izglītību un jo īpaši agrīnā pirmsskolas izglītībā, kā arī formālās, neformālās un ikdienējās mācīšanās iespēju nozīmi un tās īstenošanas uzraudzību, pamatojoties uz pietiekamiem un atjauninātiem salīdzināmiem datiem no visām dalībvalstīm; uzsver, cik svarīga ir 2. pamatdarbība, 3. pamatdarbība, *Jean Monnet* programmas un programma "Apvārsnis Eiropa"; atzinīgi vērtē to, ka 2. pamatdarbībā lielāka uzmanība pievērsta "kopējām vērtībām, pilsoniskajai iesaistei un līdzdalībai" programmā *Erasmus+* 2021.–2027. gadam;

36. uzsver nepieciešamību vairāk ieguldīt tajā, kādā veidā tiek mācīts par Eiropas Savienību skolās un universitātēs, stiprinot pašreizējos tīklus un izstrādājot jaunas mācību programmas, kas pielāgotas šāda veida mācībām; aicina Eiropas lietās iesaistīt specializētas fakultātes, pētot un izvēršot labākās mācību metodes un instrumentus pilsoniskuma izglītības jomā, vienlaikus izmantojot pieejamos ES līdzekļus un resursus;

37. uzsver, ka pilsoniskuma izglītības saturs cieši jāsaista ar digitālo kompetenču mācīšanu un izglītību, lai ne tikai atbilstu digitālajām pārmaiņām, bet arī prastu izmantot digitālos medijus;

38. atgādina savu aicinājumu Komisijai un Komisijai un dalībvalstīm izstrādāt kopēju un ar līdzdalību saistītu izglītības pētniecību, jo īpaši izstrādāt ES mēroga salīdzināmu testēšanu pilsoniskuma izglītības jomā, tostarp par ES pilsonību, ar skaidri noteiktām pilnvarām un budžetu ES kompetences ietvaros; iesaka veikt īpašu Eirobarometra aptauju par iedzīvotāju vispārējām zināšanām par ES, paplašinot pašreizējās sērijas "Eiropas Savienības pilsonība un demokrātija" darbības jomu;

39. aicina Komisiju visās Erasmus+ un Eiropas Solidaritātes korpusa mobilitātes iniciatīvās iekļaut Eiropas pilsoniskuma izglītības apguves moduļus un Savienības un uzņēmējvalstu mantojuma un vēsturisku piemiņas vietu apmeklējumu programmu, lai veicinātu starpkultūru un dialoga pieeju vēsturei, kā arī stiprinātu Eiropas vērtības un principus;

40. aicina Komisiju aktīvāk veicināt visu pilsoņu, tostarp pieaugušo, izglītošanu par pilsoniskumu un atspoguļot to attiecīgajās finansēšanas programmās, kā arī darba grupās; aicina Komisiju Eiropas prasmju programmas iniciatīvas sasaistīt ar pilsoniskajām kompetencēm un iekļaut digitālo pilsonību Eiropas digitālo prasmju sertifikāta izstrādē;

41. aicina izveidot Eiropas žetonus, kas tiktu piešķirti skolām un universitātēm, kas aktīvi veicina pilsoniskuma izglītību; aicina izveidot Eiropas apbalvojumu, atbalstot izglītotājus un vietējos dalībniekus, kas aktīvi veicina izglītošanu par Eiropu;

42. aicina Komisiju izvērtēt jaunas īpašas sadaļas ieviešanu programmā "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības", lai veicinātu pilsoniskuma izglītību, piešķirot tam īpašus budžeta piešķīrumus, un ar īpašiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus palielināt darbības un pasākumus, kas vērsti uz pilsoniskuma izglītību saskaņā programmā Erasmus+ un programmā "Apvārsnis Eiropa"; aicina Komisiju pilnībā izmantot 2022. gadu, kas ir Eiropas Jaunatnes gads, lai izstrādātu īpašas programmas un darbības Eiropas pilsoniskuma un identitātes stiprināšanai;

43. uzskata, ka ir svarīgi turpināt izplatīt pašreizējās iespējas ES līmenī PIA izglītības aprindās; uzskata, ka ir svarīgi sniegt pielāgotu atbalstu, lai atvieglotu piekļuvi programmām; aicina visās ES profesionālās izglītības un apmācības darbībās, sevišķi profesionālās izcilības centru darbībā, pievērst īpašu uzmanību pilsoniskajai izglītībai;

44. uzsver Eiropas vēstures nama nozīmi, lai īpaši studentiem un skolotājiem visos izglītības līmeņos veicinātu attīstību, konkrētas programmas, instrumentus un pasākumus, kas veido pārliecinošu stāstījumu par Eiropas integrāciju un tās pamatvērtībām; aicina Komisiju sadarboties ar Parlamentu, lai izvērtētu veidus, kā decentralizēt Eiropas vēstures namu, lai paplašinātu pieejamību, tostarp no dalībvalstīm un jo īpaši no izglītības kopienām, cita starpā uzlabojot sadarbību ar dalībvalstu kultūras iestādēm, ceļojošām izstādēm un pastāvīgu delegāciju tīklu;

45. aicina izstrādāt visaptverošu Eiropas pilsoniskās un pilsoniskuma izglītības stratēģiju, kā arī izveidot atbalsta platformas, lai veicinātu tās īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot ES kopējām demokrātijas vērtībām un principiem un pamattiesībām — piemēram, cilvēka cieņa, demokrātija, tiesiskums, cilvēktiesības, vienlīdzība, iecietība, cieņa pret daudzveidību un apziņas brīvība, lai uzlabotu pilsoņu izpratni par ES iestādēm, to kompetenču sadalījumu un lēmumu pieņemšanas procesu, kā arī ES politiku, vairojot izpratni par ES pilsoniskuma sniegtajām priekšrocībām, tiesībām un pienākumiem, padziļinot zināšanas par Eiropas integrācijas procesu, to, kā aktīvi piedalīties ES demokrātiskajos procesos un ES lēmumu pieņemšanā, un stiprinot kopējo piederības sajūtu;

46. mudina pilsoniskās sabiedrības organizācijas, iestādes, ekspertus un praktiķus, kas strādā pilsoniskās izglītības jomā, palielināt sadarbību un attīstīt sinerģiju, izmantojot atvērtus starptautiskus tīklus; uzsver nozīmi, kāda Eiropas pilsoniskuma izglītības tīkliem ir bijusi, nodrošinot forumus un tiecoties piešķirt lielāku prioritāti pilsoniskuma izglītībai valsts, Eiropas un starptautiskā līmenī; aicina turpināt šādu Eiropas tīklu institucionalizāciju, jo tie izstrādā un veicina pilsoniskuma izglītības iniciatīvas visā Savienībā un ārpus tās;

47. uzsver, ka stratēģijā jāiekļauj mūžizglītība un kopienas perspektīva, iesaistot ikdienējās, neformālās mācīšanās jomas, kā arī uzņēmumus un NVO, jo īpaši tās, kas saņem ES finansējumu, kam būtu tieši jāpalīdz uzlabot dalībnieku un to kopienu zināšanas par ES, kurās tie ir aktīvi;

48. uzskata, ka minētajā stratēģijā jāietver sinerģija ar attiecīgajām ES darbībām jaunatnes un ES politikas jomās, kas cīnās pret rasismu un ksenofobiju visās to izpausmēs, naidu pret LGBTIQ un diskrimināciju pret sievietēm un minoritātēm, izveidojot saikni ar ES antirasisma rīcības plānu, kā arī ar finansēšanas instrumentiem, piemēram, programmu "Tiesības, vienlīdzība un pilsonība";

49. aicina integrēt pilsoniskuma izglītību visās attiecīgajās ES programmās un stiprināt to sinerģiju, lai palielinātu pilsoniskuma izglītības sistēmisko ietekmi, cita starpā ieviešot un nodrošinot ES pilsonības moduli, kas būtu jāuzskata par apmācības kursu pirms vai paralēli ES struktūrfondu finansētam projektam vai mobilitātes iespējām, izmantojot tādas programmas kā Erasmus+ vai Eiropas Solidaritātes korpuss; uzskata, ka ES pilsoniskuma izglītības moduļa ieviešanai ir jāietver sertificēšana, izmantojot mikroapliecinājumus;

50. mudina Komisiju sarunu procesā ar kandidātvalstīm par dalību ES popularizēt mācīšanu par ES skolā;

51. uzsver nepieciešamību vairāk ieguldīt tajā, kādā veidā tiek mācīts par Eiropas Savienību skolās un universitātēs, izstrādājot jaunas mācību programmas formālajai un arodizglītībai; aicina Komisiju ierosināt ieteikumu, kas orientējoši aptvertu pamatizglītību, vidējo un augstāko izglītību, kā arī profesionālo izglītību un apmācību, mācību programmas par ES un globālo pilsonisko izglītību, ko varētu brīvprātīgi pieņemt dalībvalstis, pilnībā ievērojot Līguma noteikumus, jo īpaši LESD 165. pantu, kas izstrādāti kopā ar dalībvalstu ekspertiem, specializētām Eiropas lietu fakultātēm, skolotājiem, pedagogiem, studentiem un plašāku izglītības kopienu un papildināti ar veicināšanas pasākumiem to ieviešanai; uzskata, ka minētajai kopējai mācību paraugprogrammai būtu jāveicina labāka izpratne par Eiropas integrācijas vēsturi, organizāciju un ES iestāžu struktūru, Eiropas vēlēšanu un lēmumu pieņemšanas procesiem, tostarp veidiem, kā pilsoņi var iesaistīties ES demokrātiskajā dzīvē, apvienojot dažādas pedagoģiskās pieejas un metodes, tostarp teorētiskās zināšanas un uz projektiem balstītu mācīšanos, kas ir pielāgota izglītojamo vajadzībām;

52. aicina izveidot Komisiju pastiprināt savu darbību pilsoniskuma izglītības jomā, lai uzlabotu pilsoniskuma izglītības pieejamību un kvalitāti visās dalībvalstīs un atbalstītu pilsoniskuma izglītības Eiropas dimensijas attīstību visiem vecumiem; uzskata, ka pastāvīgā struktūrvienība būtu atbildīga par Eiropas līmeņa sinerģijas veidošanu pilsoniskuma izglītības jomā, šim nolūkam piešķirto ES resursu pārvaldību un koordināciju attiecībā uz kopīgām metodēm, praksi, instrumentiem un saturu; uzskata, ka tai arī vajadzētu būt atbildīgai par datu vākšanu un Savienības finansēto pilsoniskuma izglītības pasākumu ietekmes novērtēšanu, lai izplatītu un virzītu uz priekšu veiksmīgākās darbības un lai Komisija, balstoties uz to, varētu ierosināt politiskas un leģislatīvas iniciatīvas šajā jomā; uzskata, ka ar to būtu jāatbalsta pilsoniskās izglītības apguves iespējas gan skolotājiem, gan pedagogiem un jāveicina starpvalstu apmaiņa;

53. uzskata, ka ir steidzami jāsāk darbs šajā virzienā, ieviešot priekšizpētes darbību, kas vērsta uz datu vākšanu, un novērtējot to, kāda ietekme ir pilsoniskuma izglītības darbībām, un šo darbu koordinētu īpašas nodaļas, kas strādā ar pilsoniskuma izglītības jautājumiem Komisijas Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorātā un Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūrā; uzskata, ka tā varētu būt iespēja palielināt atbalstu un koordināciju dalībvalstu pilsoniskuma izglītības pasākumiem un to īstenošanai, sniegt stratēģisku ievirzi valsts struktūru un pilsoniskuma izglītības mācību programmu izstrādei un noteikt obligātus kopējus standartus attiecībā uz pilsoniskuma saturu un metodiku un pilsonisko izglītību visā Savienībā; uzskata, ka, lai to panāktu, šajās struktūrās būtu jāiesaista dalībvalstis, Eiropas Parlaments, izglītojamie un plašāka mācībās iesaistīto kopiena;

54. atzinīgi vērtē Vēstnieku skolu programmu, kas palielina studentu izpratni par Eiropas parlamentāro demokrātiju un Eiropas vērtībām, kā arī iniciatīvu *Euroscola*, kas vidusskolēniem piedāvā praktisku un iespaidīgu pieredzi Eiropas Parlamenta sēžu zālē, sniedzot ilgtspējīgu pievienoto vērtību attiecībā uz individuālu pilsoniskās izglītības nodrošināšanu un aktīvu līdzdalību demokrātiskajā dzīvē; aicina ieviest sertificēšanu, kā arī dalībnieku — gan apmācāmo, gan mācībspēku — iegūto prasmju un kompetenču atzīšanu; uzskata, ka tā ir paraugprakse, kas būtu jāpilnveido, lai panāktu sistēmisku ietekmi visā Savienībā;

55. mudina visas dalībvalstis izstrādāt un ieviest savas brīvprātīgā darba sistēmas; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt valstu sistēmu savstarpēju atzīšanu un palielināt Eiropas sadarbību pilsonisko dienestu un jauniešu brīvprātīgā darba jomā; mudina valstu brīvprātīgā darba shēmas un pilsoniskos dienestus uz abpusēja pamata izmantot Eiropas mobilitātes pieredzi;

56. aicina Komisiju un dalībvalstis attīstīt Eiropas pilsonisko mobilitāti jauniešiem paredzētā Eiropas Solidaritātes korpusa ietvaros, lai veicinātu patiesu Eiropas pilsonisko līdzdalību un pakalpojumus; ņemot vērā šo mērķi, aicina Komisiju un dalībvalstis būtiski palielināt Eiropas Solidaritātes korpusa resursus; uzsver, ka Eiropas standartiem brīvprātīgā darba jomā, piemēram, finansiālajam atbalstam, ko sniedz brīvprātīgajiem, apdrošināšanai, mācībām, apmācībai, iekļaušanai un principam, ka ar to netiek aizstātas darbavietas, ir jāsaglabājas jebkādā tālākā Eiropas Solidaritātes korpusa attīstībā; uzstāj, ka Eiropas Solidaritātes korpusa darbības var tikai papildināt, nevis aizstāt valstu brīvprātīgā darba shēmas vai sabiedriskos pakalpojumus;

57. uzskata, ka Ventotenes salai un tās manifestam ir bijusi izšķiroša nozīme Eiropas integrācijas vēsturē; uzsver, ka tā ir simboliska vieta, kas glabā atmiņas par Eiropas integrāciju un mūsu kopējo Eiropas vērtību aizsardzību; uzsver tās ieguldījumu Eiropas pilsoniskuma izglītības veicināšanā, jo īpaši aktīvi iesaistot jauniešus ikgadējā seminārā par Eiropas integrāciju, ko 1982. gadā pirmo reizi organizēja *Altiero Spinelli*; tāpat uzsver arī simbolisko nozīmi, kāda ir darbībām, lai atgūtu Sv. Stefāna salas cietumu, un tā potenciālu kļūt par centrālu vietu kultūras apmaiņai, sabiedriskiem pasākumiem, izstādēm un debatēm; tādēļ uzskata, ka tā ir vēsturisks Eiropas vērtību morālās un intelektuālās uzbūves kapitāls;

58. aicina Komisiju un dalībvalstis vienlīdzīgi ieguldīt pilsoniskuma izglītības formālajās darbībās un neformālās pilsoniskuma izglītības atbalstīšanā, mācību programmās un ārpusskolas pasākumos, kā arī pastiprināt tās ES programmas, kas atbalsta izglītību un pilsoniskuma izglītību; aicina ANM un ES fondu finansētajās izglītības programmās iekļaut īpašus, ar pilsoniskuma izglītību saistītus mērķrādītājus; prasa piešķirt vairāk finanšu resursu Parlamenta darbībām, instrumentiem un darbībām, kas saistītas ar pilsoniskuma izglītības veicināšanu visās dalībvalstīs, jo īpaši *Euroscola*; aicina Komisiju apstiprināt Parlamenta ierosinātos izmēģinājuma projektus, kuru mērķis ir stiprināt pilsonisko izglītību; uzstāj, ka ir vajadzīgs īpašs budžets, lai visā ES izstrādātu salīdzināmus testus par zināšanām pilsonības jomā;

59. uzskata, ka konference par Eiropas nākotni sniedz iespēju īstajā laikā rīkot daudzlīmeņu diskusijas par politikas attīstību izglītības, jaunatnes un kultūras jomā; aicina dalībvalstis un Komisiju ņemt vērā un tālāk virzīt konferences darba grupas izglītības, kultūras, jaunatnes un sporta jautājumos nobeiguma ziņojumus; tādēļ uzskata, ka izglītības jomā vai vismaz pilsoniskuma izglītībā ir jāievieš kopīga kompetence, bet šīs ES kompetences īstenošana nedrīkst liegt dalībvalstīm īstenot pašām savas kompetences;

60. aicina Komisiju apsvērt iespēju atbalstīt Eiropas Savienības pieminekļa izveidi katrā pašvaldībā dalībvalstīs, lai sniegtu iedzīvotājiem vizuālu Eiropas integrācijas simbolu;

61. aicina dalībvalstis stiprināt centienus īstenot Padomes 2012. gada 20. decembra ieteikumu par neformālās un ikdienējās mācīšanās ([14]) validēšanu, ņemot vērā to, cik daudz kompetenču, kas iegūtas, izmantojot šādus mācību veidus, ir piemērotas, savstarpēji papildinošas vai tieši būtiskas pilsoniskās kompetences attīstībai;

o

o o

62. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

([14]) OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.